

Gilde Utrecht Nieuws

A scenic landscape photograph of a pond. In the center, a large, full-canopied tree stands on a grassy bank, its reflection clearly visible in the calm water. To the left, a dense line of trees borders the pond. The sky is a vibrant blue with scattered white and light-colored clouds. The water's surface acts as a perfect mirror, reflecting the sky, clouds, and the surrounding greenery. The overall atmosphere is peaceful and serene.

Redactioneel

Colofon

Gilde Utrecht is een vrijwilligersorganisatie van vijftienveertigplussers waarin meer dan tweehonderd mensen hun ervaring - opgedaan in werk en hobby - belangeloos inzetten voor Utrechtse stadgenoten

Aan dit nummer werkten mee

Annemarie Aarnoutse, Gerlofke Hekelaar, Henk van Hilten, Gerrit Huisman, Hans Marcelis, Jan van Schaik, René Veenis, Ton Verhagen, Martijn Verviers

Redactie

Thom van Rossum, Cor van Santen, Aart de Veer en Nienke Willemsen

Secretariaat

Gilde Utrecht, Lange Smeestraat 7, 3511 PS Utrecht. Tel. 030 234 32 52
e-mail post@gildeutrecht.nl
website www.gildeutrecht.nl

Drukkerij

Drukkerij All Print te Utrecht

Oplage

275 exemplaren

Sluitingsdatum kopij jrg. 21 nummer 2/3

1 juli 2020

Foto omslag

'Boomalone', Amelisweerd
foto: René Veenis

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in te korten. De inhoud van de ingezonden kopij valt buiten de verantwoording van de redactie.

De veranderingen in de samenstelling van het bestuur, het secretariaat en de redactie komen natuurlijk ook tot uiting in de inhoud van dit nummer. Zo was er een oproep, die meteen al veel respons kreeg, voor een nieuwe rubriek over belevenissen en anekdotes van onze vrijwilligers; die kunt u lezen in de Ervaria. Verder hebben enkele rubrieken een nieuwe titel gekregen. Een bonte verzameling van onderwerpen passeert de revue. Of het nu over vroedmeesterpadden gaat, de geheimen van de stad Utrecht, brillen van hout en buffelhoorn, een pestepidemie in Rome, vijf verschillende valuta in Oost-Europa, cacao in Kameroen of meer van dat soort buitenissige onderwerpen: ze zijn allemaal terug te vinden in dit nummer.

De eindejaarsbijeenkomst komt op twee pagina's weer tot leven dankzij de foto's van Christien Boeles. Zij heeft ons de laatste jaren met haar foto's een grote dienst bewezen, niet alleen voor ons blad maar ook voor alle Gildefolders. De redactie dankt haar voor haar originele inzet nu zij besloten heeft het Gilde te verlaten.

De puzzel is deze keer niet in de vorm van een foto maar stelt uw kennis van straatnamen in Utrecht op de proef.

THOM VAN ROSSUM

Inhoud

Redactioneel	2	In de schijnwerper	16		
		Interview met Nienke Willemsen, officemanager Gilde Utrecht			
Nieuws uit de Lange Smeestraat	3	Interview met Kees Wennekendonk, multidisciplinair kunstenaar			
Van de directeur					
Van kantoor en balie					
Van de bestuurstafel	5	Geef de pen eens door	20		
Rondleidingen	7	Ervaria	22		
Bezoek aan de Aloysiuskerk		Puzzel	23		
Bezoek aan het Centrum voor Openbare Orde en Veiligheid (COV)		De achterpagina	24		
Cursussen	11	Tekening door Henk van Hilten			
Eindejaarsbijeenkomst	12				
Taal en conversatie	14				
Berichten uit de CCTA					
Taaltref					

Van de directeur

Voorjaar en de onthulling van een Utrechts geheim.

Als de dagen langer worden en de zon krachtiger gaat schijnen, kondigt het voorjaar zich ieder jaar weer op een bijzondere manier aan in mijn tuin aan de Biltstraat.

Tegen de schemer kun je de klungelkens horen. Klungelkens zijn geen kleine klungels, maar het is de Zuid-Limburgse naam voor vroedmeesterpadden en het betekent klokjes. In mijn tuin woont een flinke populatie en eind februari/begin maart komen ze uit hun schuilplaatsen en gaan ze naar elkaar roepen. Het klinkt een beetje als de toon van een blokfluit en aangezien iedere pad zijn eigen toon heeft, klinkt het bij elkaar als een blokfluitorkestje. Er zit niet veel melodie in hun muziekstukken, maar toch is het prachtig. Vooral na een lekker regenbuitje beginnen ze opeens met zijn allen vol enthousiasme naar elkaar te fluiten. De vroedmeesterpad is klein (7-11 cm) en niet bijzonder om te zien, maar toch is het diertje heel speciaal. De vroedmeesterpad dankt zijn naam aan het bijzondere gedrag van het mannetje. Hij draagt de eieren, die als een soort parelkettingen met draden aan elkaar zitten, wekenlang met zich mee. Het mannetje zorgt ervoor dat de eieren vochtig blijven terwijl de embryo's groeien en langzaam de eidooier opeten. Hierdoor hopst hij vrij onhandig rond, vooral ook omdat hij soms meerdere legsels van verschillende vrouwtjes rond zijn poten heeft. Vlak voordat de eieren uitkomen, gaat het mannetje naar de rand van een poeltje of -zoals bij ons in de tuin- de vijver en gaat met zijn achterpoten in het water zitten. De kikkervisjes komen direct uit hun ei en zwemmen meteen weg. Bedankt voor de goede zorgen, pap! Vroedmeesterpadden komen in Nederland alleen in Zuid-Limburg van nature voor en ze zijn ernstig bedreigd. Ze staan op de zogenaamde rode lijst van bedreigde diersoorten. Hoe komen deze dieren dan in een tuin aan de Biltstraat? Midden in de stad!?

Dat komt door mijn burens, meneer en mevrouw Blaauw. Meneer Blaauw is al jaren geleden overleden, maar mevrouw

VROEDMEESTERPAD

FOTO: JELGER HERDER (WEBSITE RAVON)

Blaauw is nog steeds mijn buurvrouw en ze is de negentig inmiddels zeer ruimschoots gepasseerd. Ze heeft, net als haar man, haar hele leven gewerkt in het botanisch laboratorium van de Universiteit Utrecht.

Haar man ging op zoek naar een hobby voor na zijn pensioen, en terraria, dat leek hem wel wat. De vroedmeesterpad vond hij een interessant diertje. Hij dacht dat hij de vroedmeesterpad in een terrarium* zou kunnen houden. Van drie verschillende vakanties in de jaren tachtig van de vorige eeuw in Frankrijk en België nam meneer Blaauw vroedmeesterpaddenvisjes mee naar huis. Ze bleken niet te kunnen overleven in een terrarium, maar deden het wel uitstekend in de achtertuin met vijver.

De populatie die op de Biltstraat ontstond, vormde uiteindelijk de basis voor bijna alle vmp-populaties in Nederland met uitzondering natuurlijk van de originele populatie in Zuid-Limburg. Buur-

man en buurvrouw hielden er een actief verspreidingsbeleid op na. Er zijn nu populaties in o.a. Den Haag, Zeist, Bilt-hoven, Eindhoven, Ruurlo, Nieuwegein, Amersfoort, Amsterdam (in de Hortus van de Vrije Universiteit), De Bilt, Pieterburen, Steenwijk en Zwammerdam. Ook in Utrecht zijn er diverse plekken waar vroedmeesterpadden te horen zijn als je op een warme voorjaarsavond door de stad wandelt. Bijvoorbeeld in de tuin van Hotel Strowis, de tuin van de Volksuniversiteit, de Twijnstraat (in de tuin naast Apotheek Boswijk), in Oudwijk, de Bikershof (binnentuin in de Bekkerstraat in Wittevrouwen) en de oude Hortus Botanicus. En natuurlijk bij mij in de tuin, omdat de vroedmeesterpadden over de tuinmuur zijn geklommen en de toenmalige bewoners dit zo leuk vonden dat ze meteen een vijver voor ze hebben aangelegd.

Zo, nu heb ik een geheim van Utrecht onthuld! En dit is een geheim dat ook

echt een geheim moet blijven omdat het natuurlijk volkomen illegaal is om bedreigde diersoorten uit andere landen naar Nederland te importeren en ook nog actief door stad en land te verspreiden. Dus vertel dit verhaal alsjeblieft nooit verder!

Maar waarom vertel ik jullie dit verhaal, vraag je je wellicht af. Wat heeft dit met het Gilde te maken? Nou, er zijn ook Utrechtse geheimen die juist wél onthuld kunnen worden. In het boekje 'Gilde Utrecht onthult geheimen van de

stad', dat iedereen die aanwezig was bij de eindejaarsbijeenkomst heeft ontvangen, kun je vijftig van dit soort geheimen lezen. In dit nummer van Gilde Utrecht Nieuws lees je er meer over. Het is eigenlijk vooral een verzoek om nog meer geheimen te onthullen. Dus dit hele verhaal over vroedmeesterpadden diende slechts om jullie op te roepen om stukjes voor DUIC te schrijven. En om jullie allemaal een mooi voorjaar te wensen, dat ook.

*Overigens dacht meneer Blaauw dat een symbiose van een plant met een mierenkolonie -illegaal meegenomen uit Suriname!- ook heel goed te houden zou zijn in een terrarium. Dat bleek niet het geval. De mieren ontsnapten en kwamen bij de burens terecht. De ongediertebestrijding moest eraan te pas komen. Met terugwerkende kracht was de keuze voor terraria als hobby misschien toch niet zo'n heel gelukkige...

GERLOFKE HEKELAAR

Van kantoor en balie

Op het moment dat ik dit schrijf legt Gerlofke de laatste hand aan het schilderen van de muur in het kantoor, is Hans de huismeester met allerlei klusjes bezig, wandelt Gerrit binnen om iets af te handelen na de start van de cursus Leer Mij Utrecht Kennen, is Ted bezig met de administratie van de cursus architectuur en brengt Alfred foto's van het bezoek aan de meldkamer afgelopen zaterdag. Zo is het hier vaak, een gezellige zoete inval van vrijwilligers, elk met hun eigen verhaal, eigen taken en werkzaamheden voor Gilde Utrecht. Wat fijn om te werken met mensen, of het nou taalvrijwilligers, rondleiders of andere vrijwilligers zijn, die gepassioneerd en met een enorme 'drive' bezig zijn leuke en interessante dingen te organiseren voor de stad en andere vrijwilligers.

Nu, na een maand of drie begin ik de basis van de werkzaamheden en een aantal vaste mensen op kantoor te leren kennen. Ik heb het erg naar mijn zin, maar merk ook dat er veel te doen en nog veel meer te leren is.

Het gezicht van Gilde Utrecht naar bui-

ten zijn natuurlijk ook de mensen die elke middag vol enthousiasme de balie bemannen op kantoor, de telefoon beantwoorden, de mail en alle praktische zaken rondom de taal, de rondleidingen en de cursussen afhandelen. De laatste maanden hebben we veel nieuwe baliemedewerkers mogen verwelkomen, die net als ik hun uiterste best doen om het werk zo snel mogelijk in de vingers te krijgen. Niet alleen zijn we bezig om iedereen goed in te werken, ook proberen we allemaal het werken met eventbooking onder de knie te krijgen. Eventbooking is het systeem waarmee onze wandelaars via de website kunnen inschrijven op de wandelingen. Naast deze 'voorkant' gaan we dit jaar eventbooking ook aan de 'achterkant' gebruiken. Dit betekent onder andere dat we groepen die op aanvraag een wandeling bij ons boeken, ook in eventbooking zullen verwerken. Ook het aantal deelnemers aan de gratis promotiewandelingen op zondagmorgen en de vrije wandelingen gaan hierin verwerkt worden. Wij hopen met dit systeem zoveel mogelijk inzicht te krijgen in de verschillende wandelin-

gen en het aantal wandelaars. Het is dan ook van groot belang dat we deze informatie van onze rondleiders krijgen na de gelopen wandelingen. Alleen met deze informatie kunnen wij dit goed bijhouden en daarmee de juiste cijfers aan de subsidieverstrekkers doorgeven. Voor het juist invoeren in eventbooking blijven wij dus afhankelijk van de door de rondleiders aangeleverde informatie.

Op het moment dat deze Gilde Utrecht Nieuws bij jullie op de mat valt, start het nieuwe wandelseizoen, de folder met zomerwandelingen is gedrukt en wordt verspreid en vanaf 1 april zal er naast de zomerwandelingen op thema iedere dag weer een Gildegids beschikbaar zijn voor een stadswandeling.

Na een aantal rustige weken bij de balie is er, met de start van het wandelseizoen en de veranderingen wat betreft automatisering, opeens veel te leren en te doen!

NIENKE WILLEMSSEN

Een nieuwe lente, een nieuw geluid?

Het zal niemand ontgaan zijn dat Paul Vergeer na twaalf(en een half) jaar voorzitterschap de hamer heeft overgedragen. Op de eindejaarsbijeenkomst (waarvan u elders in dit nummer meer kunt zien) is daar aandacht aan besteed, niet alleen door ons maar ook door de bezoekende burgemeester die naast complimenten voor Gilde Utrecht ook een stedelijke onderscheiding voor de vertrekkende voorzitter bij zich had.

Dit betekent dat deze rubriek nu door een ander gezicht wordt opgesierd en door een andere pen geschreven. De toon zal wellicht wat verschillen maar niet de inhoud. Want het beleid van Gilde Utrecht heeft in de afgelopen jaren zijn vaste vorm gekregen en de uitgangspunten zijn stevig verankerd. Een nieuw bestuur bouwt daar natuurlijk op voort.

Onze plek binnen de stad Utrecht als vrijwilligersorganisatie met een breed

aanbod wordt duidelijk erkend, zoals door de speech van de heer Van Zanen op 20 december werd bevestigd, en dankzij een steeds beter wordend promotiebeleid weet men ons goed te vinden.

Vrijwilligerswerk en professionaliteit

Deze twee begrippen worden soms gezien als strijdig met elkaar, maar dat is niet terecht. Om met succes het aanbod van onze vrijwilligers aan de man te brengen en financieel gesteund te krijgen is een professionele organisatie en aanpak noodzakelijk. Dat vraagt van iedere vrijwilliger nu en dan de nodige zorgvuldigheid en discipline en het maakt aan de andere kant een betrouwbare en klantvriendelijke dienstverlening van groot belang.

Daarom zien we geleidelijk naast de vertrouwde clusters – rondleiders, taalondersteuners en cursusaanbieders – en de balie, een groep van mensen ontstaan die zich bezighouden met de

HANS MARCELIS

FOTO: CHRISTIEN BOELES

administratieve, publicitaire en facilitaire ondersteuning van het vrijwilligerswerk. Dat gebeurt meestal niet in de openbaarheid, maar deze mensen verdienen wel onze dank en waardering. Ook zonder dat hier namen worden genoemd voelen zij zich hopelijk hierbij wel aangesproken.

Toch even één naam, omdat zij heeft be-

BESTUUR GILDE UTRECHT VLNR: HANS MARCELIS, EDUARD POVEL, MARTIJN VERVIERS, TON VERHAGEN EN MARIE-LOUISE KUIJPERS

FOTO: PAUL VERGEER

sloten ons te verlaten en meer tijd voor andere dingen te gaan maken: Christien Boeles heeft in de afgelopen jaren vele prachtige foto's gemaakt waarmee wij in diverse media goede sier konden maken. Wij zijn haar dankbaar en hopen een opvolg(st)er te vinden voor deze belangrijke taak.

Op het Gildekantoor

Er was eind december nog een afscheid dat minder aandacht kreeg maar zeker een mijlpaal voor het Gilde betekende: na een carrière van ruim zestien jaar als onbezoldigd secretaresse en een soort geweten van ons Gilde heeft Jonne Blommendaal de deur van het kantoor achter zich dichtgetrokken. Dat is voor haar en voor ons zeker wennen en er is in diverse verbanden op een gezellige manier afscheid van haar genomen. In het licht van de bovengenoemde ontwikkeling is in haar plaats een versterking van de betaalde formatie gezocht door naast de directeur een functie te creëren van officemanager/secretaresse. Nienke Willemsen is daarin medio november begonnen. Zij heeft volgens ons haar draai al aardig gevonden en velen van u hebben dat vast al gemerkt. Ook bij de balie zijn in de afgelopen tijd nieuwe gezichten verschenen en ook daar wordt hard gewerkt aan perfectie van het werk.

Geheimen van de stad

In de tas met attenties die iedereen na afloop van de eindejaarsviering meekreeg zat, naast het uiltje (gemaakt door de kunstenares Corrie Schmelter) dat op

PAUL VERGEER EN HANS MARCELIS

FOTO: CHRISTIEN BOELES

mijn bureau mij steeds indringend aankijkt en herinnert aan mijn Gildeplichten, een exemplaar van een fraai uitgevoerd boekje waarin de artikeltjes zijn gebundeld die rondleiders in de afgelopen tijd in DUIC hebben geschreven. Een feest om te lezen (en de foto's te bekijken) en een prachtige kroon op het werk van de auteurs en de redactie!

De taak van het bestuur

Omdat er toch sprake is van een soort nieuw begin in de nieuwe bestuurs-samenstelling is het misschien wel op z'n plaats om iets te zeggen over de manier waarop wij onze taak opvatten: het bestuur is er om het werk van de vrijwilligers mogelijk te blijven maken

door de randvoorwaarden (financieel en organisatorisch) te bewaken. De leden van het bestuur zijn zelf betrokken bij de activiteiten in de verschillende clusters en staan dus midden in het Gildeleven, maar het is erg belangrijk dat ideeën, suggesties, wensen en ook eventuele problemen door onze vrijwilligers op de bestuurstafel gelegd worden.

En voor de continuïteit is het ook wenselijk dat we talenten en ambities van anderen op het spoor komen en inzetten voor ons aller doel.

Kortom, laat u horen!

HANS MARCELIS,
VOORZITTER GILDE UTRECHT

Bezoek aan de Aloysiuskerk

Donderdag 23 januari; het was een frisse ochtend en iedereen was blij dat we om tien uur de Aloysiuskerk binnen mochten.

Via de toegang van het voormalig kloostergebouw naast de kerk werden we in een flinke ruimte ontvangen met koffie en thee en een koekje.

De groep belangstellende Gildeleden was best groot. Dat komt omdat ze altijd eropuit zijn om hun kennis te verbreden en daar waren we hier op de goede plaats, met als gids de heer Axel Nie-meier van het Aloysiusberaad.

Met oude foto's van de omgeving en het verhaal over het ontstaan van deze kerk.

Maar wie was nu St. Aloysius?

Hij werd geboren met de naam Luigi in 1568, als oudste zoon van Ferdinand Gonzaga, markgraaf van Castiglione (Mantua, Italië). Op 17-jarige leeftijd werd hij kloosterling bij de jezuïeten. Studeerde filosofie en theologie. Een pestepidemie brak uit in Rome, Aloysius gaat erheen om de zieken te verzorgen. Helaas wordt hij ook ziek en overlijdt op 23-jarige leeftijd.

Direct na zijn dood wordt hij al als heilige beschouwd. In 1726 wordt dat bekrachtigd.

Hij is begraven in de San Ignazio te Rome. St Aloysius is de beschermheilige geworden van jonge studenten. Daarnaast wordt hij ook vereerd voor het verdrijven van de ziekte de pest.

Na deze uitleg over de naamgever gaat het nu over de kerk zelf. Nadat halverwege de 19de eeuw het rooms-katholieke geloof weer gepraktiseerd mocht worden, moesten er kerken gebouwd worden. De Aloysius stamt uit 1924. Maar voor die tijd heeft er een kleine kerk gestaan aan de Abstederdijk (1909-1924).

Abstede

In het gebied Abstede woonden veel gezinnen die leefden van de tuinbouw en het waren oprechte Katholieken, een kerk moest er dus komen. Voor het ontwerp van de nieuwe kerk werd gezocht

naar oude bouwstijlen. Er werden al kerken gebouwd in de neogotische stijl, dat had ook hier gekund.

Maar men keek verder over de grens. Men ging voor de Byzantijnse stijl, de Aya Sofia in Utrecht! Hendrik Willem Valk (1886-1973) werd de architect en maakte een ontwerp voor de kerk met een zeskantig grondoppervlak en als bekroning een koepel (hoogte 24 m) en daarbij een toren vast aan de kerk van 50 m. Dat ging dus niet door want Utrecht was nog niet toe aan een minaret. Zoals we weten en zien is de toren die er staat, bescheiden uitgevallen. Een voorbeeld van Neobyzantijnse kerken in ons land is de kerk op de Heilig Land-Stichting van Jan Stuyt. De plaats voor de kerk aan het begin van de Rembrandtkade lag nog braak. Het benodigde geld werd op allerlei manieren bijeengebracht, o.a. door een boekje voor de kinderen, geschreven door de bouwpastoor. De kosten voor de kerk kwamen op fl. 225.000, daarvan werd fl. 150.000 gefinancierd door de Raiffaïsenbank.

In de kerk

Aan de kerk werd een klooster gebouwd voor jezuïetenkloosterbroeders. Thans bevindt zich in dit gebouw het administratief centrum van Katholiek Utrecht en een appartement voor de pastoor. Door de koepelconstructie is de ruimte overweldigend. De binnenafwerking is schoonmetselwerk. Op oude foto's hebben we de kunstige afwerking van de priesterkoorwand (apsis) kunnen zien. Maar deze is achter een schoonmetselwerk wand verdwenen.

Het orgel van de Utrechtse orgelbouwer Abraham Meere (1761-1841) is afkomstig uit de gesloopte kerk aan de Biltstraat en is aangemerkt als Rijksmonument. De kruiswegstaties zijn van een bijzondere schoonheid, op basis van de frescotech-niek en uitgevoerd in de Art Decostijl. Het ontwerp hiervan, maar ook van de glas-in-loodramen, is van Willem Wiegman (1892-1942).

De Antoniuskapel is dagelijks enkele uren geopend. De nis met de beeltenis van de heilige Antonius van Padua is uit-

INTERIEUR ALOYSIUSKERK

FOTO: ALFRED STURKENBOOM

gevoerd in mozaïeksteentjes en is door de zoon van Wiegman gemaakt. We worden uitgedaagd om de trap naar boven te nemen om de gewelfconstructie van de koepel te bekijken. Ook ik was nieuwsgierig maar na enig klimwerk

stond ik voor een kippenladder die schuin opliep naar de gewelven. Ik ben op mijn schreden teruggekeerd. Gelukkig waren er dapperen onder ons die wel de weg naar de top volbracht hebben.

Met weer een hoeveelheid kennis van een markant object in de stad nemen we afscheid van onze gastheren

HENK VAN HILTEN

ALOYSIUSKERK VLAK VOOR DE OPLEVERING (1924)

FOTO: HET UTRECHTS ARCHIEF

Bezoek aan het Centrum voor Openbare Orde en Veiligheid

De evenementencommissie maakte het mogelijk om op 22 februari een bezoek te brengen aan het voormalige politiebureau, tegenwoordig Centrum voor Openbare Orde en Veiligheid, aan de Briljantlaan in Utrecht. Op initiatief van Peter Gieling, samen met zijn collega Ad Sanders, werd het mogelijk gemaakt een kijkje te nemen achter de schermen bij de politie, brandweer en ambulancedienst. Enige indrukken van de visite vindt u hier.

In de ruimte van de ontvangst vindt het overleg plaats over de aanpak van moorden die in het district zijn gepleegd. In het verleden waren dit onder andere de moord op Sybine Jansons, Jasmina Habchi, Arthur Ghuraroo en Anne Faber. Na een moord komen de deskundigen bij elkaar. Alle expertise wordt in huis gehaald en men gaat zich afvragen: wat wil men onderzoeken en hoe? Men start

met onder meer buurt-, familie-, relatie-, passanten- en slachtofferonderzoek. Bij de familie van het slachtoffer is er grote consternatie en men wil zelf gaan zoeken. Via social media worden er mensen benaderd. De familie wil dan van de politie weten wat men moet doen. De familie komt met lijsten met namen van eventuele betrokkenen wat interessant is voor de politie. De dader is vaak heel

dichtbij.

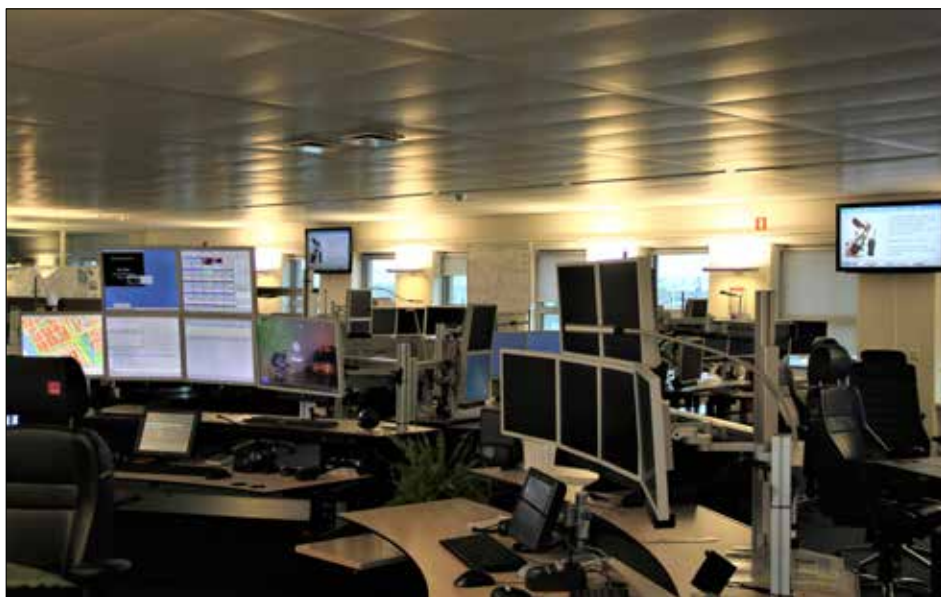
Jaarlijks worden er 30.000 aangiften van vermissing gedaan. In de loop der jaren zijn er criteria opgesteld naar aanleiding waarvan de vermissingszaak wordt op- of afgeschaald naar meer respectievelijk minder urgentie. Hoe jonger het slachtoffer, des te sneller er wordt opgeschaald. Bij het onderzoek naar de vermissing van Sybine Jansons

(1999) is er gebruik gemaakt van Engelse expertise. Met het onderzoek naar Arthur Ghuraroo (1986) is men twintig jaar bezig geweest. De werkwijzen bij de verschillende moordzaken wordt op een interessante wijze verteld.

Na de inleiding wordt een bezoek gebracht aan de kelder van het gebouw, waar het calamiteitencentrum zit. Zodra er een calamiteit is, zoals bijvoorbeeld de tramsnood in Utrecht maart vorig jaar, zijn alle experts binnen een uur in het centrum aanwezig om de situatie in ogenschouw te nemen. Zo zorgt het Hoofd Mobiliteit ervoor dat het verkeer rond de plaats delict wordt geregeld en files worden voorkomen. Het Hoofd Communicatie gaat via zijn netwerk informatie verzamelen in heel het land. Het Hoofd Opsporing gaat de identiteit van de dader of daders achterhalen.

De elf aanwezigen hebben ieder hun specialisme en hebben zoveel deskundigheid in huis, dat er in de bijeenkomst niet gediscussieerd wordt, maar gekeken wordt naar de situatie en welke werkwijzen toegepast moeten worden. De ondersteuning van de specialisten bevindt zich in de aangrenzende ruimten. Deze mensen geven hun specialist het laatste nieuws door. Het Hoofd Communicatie informeert de burgemeester. Mocht er om een of andere reden van deze locatie geen gebruik gemaakt kunnen worden, dan is er nog een tweede, geheime locatie. Bij het uitvallen van telefoon

POLITIE UTRECHT, MELDKAMER

FOTO: ALFRED STURKENBOOM

en internet schakelt men over op de portofoon. Boven in het gebouw aan de Briljantlaan is de meldkamer, oftewel het operationeel centrum van de politie, brandweer en ambulancedienst Midden Nederland. René Nijkamp vertelt enthousiast over hetgeen er hier gebeurt. Iedere dienst heeft zijn eigen tafels en schermen. Men werkt hier voor de hele provincie Utrecht. Het gebied is voor de politie opgedeeld in drie districten: Utrecht stad, Utrecht west en Utrecht oost, voor brandweer en ambulance is er geen opsplitsing. Aan de hand van de drukte

wordt bepaald met hoeveel mensen de posten worden bezet. Er wordt gewerkt met protocollen, naar aanleiding waarvan actie wordt ondernomen; bij de melding van een schietpartij moet anders worden gehandeld dan bij de melding van zwanen op de snelweg. Bij de ambulance zijn de activiteiten heel divers; van het ver-

zoek van een huisarts of van een verzorgingshuis om vervoer naar het ziekenhuis tot verkeers- en andere ongelukken. Er gelden verschillende protocollen voor de verzoeken. Bij een reanimatie worden altijd twee ambulances en een brandweerauto gestuurd. Hierbij komt het in het buitengebied regelmatig voor dat de brandweer sneller ter plaatse is dan de ambulance. Omdat reanimatie vaker voorkomt, rukt de brandweer dus vaker uit voor reanimatie dan voor brand. Bij de melding is het erg belangrijk te weten waar en wat wordt gevraagd en hoe groot de calamiteit is. De ambulancedienst mag niet op eigen houtje een gesloten pand binnengaan; de inzet van de politie is hierbij noodzakelijk om de toegang te verschaffen. De brandweer en ambulance staan in direct contact met de politie; zo kan de brandweer vragen om in de omgeving van de calamiteit het verkeer om te leiden en de ambulance kan om hulp vragen bij een sterfgeval waarbij de oorzaak onduidelijk is. Het interessante bezoek werd afgesloten met opdrachten voor de deelnemers. Het resultaat van deze bijeenkomst is zeker dat de deelnemers nog meer waardering hebben gekregen voor de mensen die werken bij de politie, de ambulancedienst en de brandweer.

JAN VAN SCHAIK

POLITIE UTRECHT, CRISISCENTRUM: TON VERHAGEN, PAUL VERGEER, RIEN STEIN
FOTO: ALFRED STURKENBOOM

Blijft Gilde Utrecht de geheimen van de stad onthullen?

We hebben allemaal het boekje 'Gilde Utrecht onthult geheimen van de stad' gekregen op de eindejaarsbijeenkomst. Als je er al in gelezen hebt, heeft Utrecht nu wat minder geheimen voor je. Heb je het boekje niet ontvangen, kom dan gerust langs op kantoor, dan krijg je een exemplaar mee.

In het boekje staan vijftig verhalen die eerder in DUIC zijn gepubliceerd. Een speciale redactie bestaande uit Gildevrijwilligers zorde ervoor dat er stukjes geschreven werden voor DUIC. Maar... de redactie is hiermee gestopt. En zo kwam er een einde aan onze Gildestukjes in DUIC en de gratis publiciteit die dit genereerde. Dit leidde tot teleurstelling van de DUIC-mensen en van de lezers die de verhalen zeker waardeerden, gezien de reacties die bij DUIC binnenkwamen. Bovendien zijn er nog heel veel Utrechtse geheimen die onthuld kunnen worden! Dus hoe nu verder?

We doen nog een poging om deze samenwerking nieuw leven in te blazen. Alle rondleiders hebben hierover al

een mail ontvangen en dit is een extra oproep aan alle Gildevrijwilligers die het leuk vinden om zo nu en dan een stukje te schrijven over de geheimen van onze mooie stad. Er is met DUIC afgesproken om elke maand een stuk aan te leveren en we hebben al een paar reacties binnen, maar nog lang niet genoeg!

Hoe gaat het in zijn werk?

De rondleider die zo prominent de voorkant van ons boekje siert, Alfred Sturkenboom, gaat als coördinator stukken verzamelen en doorsturen naar DUIC. Hij heeft daar natuurlijk wel de hulp bij nodig van schrijvers die verhalen bij hem inleveren, ongeveer 400 woorden lang, met een kop en een staart. Je kunt je laten inspireren door het boekje, door

de nieuwe Gilde-zomerfolder die op kantoor ligt, door actuele tentoonstellingen of Utrechtse evenementen, als je maar een 'geheim' van Utrecht onthult.

Het is wel belangrijk dat je je verhaal laat checken door een rondleider of iemand anders met kennis van Utrecht zodat je zeker weet dat alles klopt. Zorg dat het stuk echt af is, want Alfred Sturkenboom voert geen redactie. Wil je eerst even overleggen over je idee? Mail dan gerust Alfred. Is het stuk af, stuur het naar Alfred: alfred.ajm@planet.nl. Op weg naar deel twee van de serie 'Gilde Utrecht onthult geheimen van de stad'.

'GILDE UTRECHT ONTHULT GEHEIMEN VAN DE STAD'

FOTO: NIENKE WILLEMSSEN

DE CURSUSSEN VAN GILDE UTRECHT

Nieuws van het cursusfront

Met Leer Mij Utrecht Kennen 1 zijn we op 22 februari voor het 10de jaar gestart met een gezellige groep van 16 deelnemers en een verse cursusleider: Willem Spee, die Joke van de Boogaard opvolgt.

Drie van de zes onderwerpen worden door Gilderondleiders verzorgd: Bart Seidel over de middeleeuwse haven, Johan Steen over de stadsverdediging en Gerrit Huisman over de armoede eind 19e eeuw.

Met LMUK 2 (ooit "Erfgoed") liep het dit jaar minder voorspoedig. Na een aantal jaren met volle groepen tijdens deze cursus bleef het dit keer zo stil dat

we de cursisten die al hadden ingeschreven moesten afzeggen, want met vier deelnemers kregen we de begroting niet rond. Werk aan de winkel dus om in de herfst te zorgen dat we wel met minstens vijftien deelnemers kunnen starten.

Buurthuis In de 3 Krone aan de Oudegracht kwam met de verrassende vraag

of we voor hun bezoekers een cursus stadsgeschiedenis willen verzorgen. Op vier avonden in april en mei gaan Geert van Beek, Bart Seidel, Gerrit van de Kraats en Gerrit Huisman de mensen daar vermaken met mooie verhalen en een rondleiding.

GERRIT HUISMAN

DONKERE GAARD

FOTO: NENKE WILLEMSSEN

Berichten uit de CCTA

De CoördinatieCommissie TaalAanbieders (CCTA) is in de enigszins vernieuwde samenstelling in januari bijeengewees. In de commissie hebben nu zitting Wolter te Riele, Annemarie Aarnoutse, Afke van Dijk, Hans Marcelis en Martijn Verviers. De (nieuwe) leden van de CCTA vinden geleidelijk hun weg in de vele taken en aandachtsgebieden van de commissie. Coördinatie van de taalactiviteiten binnen ons Gilde is immers veelomvattend. Naast teamvorming en ondersteuning van de vrijwilligers omvat dat bijvoorbeeld ook het maken en up to date houden van ondersteunend materiaal, publiciteit en de zorg voor de kwaliteit van de geboden diensten. Alleen door samen te werken en een team te vormen kunnen wij, taalaanbieders, een kwalitatief goede dienst leveren aan degenen die wij begeleiden.

Ontmoetingen

De CCTA is van mening dat ontmoetingen tussen vrijwilligers en deelnemers onderling en deelname aan scholingsactiviteiten essentieel zijn zowel voor de samenhang als de kwaliteit van het werk. In dit Gilde Utrecht Nieuws is een verslagje afgedrukt van Taaltref januari, alsmede de aankondiging van en de oproep voor de nieuwe Taaltref, die op 13 juni a.s. zal worden gehouden.

Taalflyer

Eerder werd er in deze rubriek al op gewezen dat het werven van nieuwe taalvrijwilligers urgent is. Het blijft van groot belang om nieuwe vrijwilligers aan te trekken om ons werk te kunnen blijven doen. Daarom moeten potentiële vrijwilligers en andere geïnteresseerden geïnformeerd worden over wie we zijn,

wat we doen en wat we vrijwilligers kunnen bieden die anderen willen helpen bij hun taalontwikkeling.

De CCTA heeft daarom een flyer ontworpen die kan worden verspreid op taalscholen, bibliotheken, buurthuizen en azc's maar ook bij ouderenbonden, de Volksuniversiteit en scholen. Dit om potentiële vrijwilligers en taalvragers op ons bestaan te wijzen, te informeren en uit te nodigen bij ons langs te komen of contact op te nemen.

Nieuwe gezichten

De intake en de koppeling tussen vrijwilliger en taalvrager op kantoor is jarenlang het aandachtsgebied geweest van Lies van Dort, van wie wij eind vorig jaar afscheid hebben genomen. Haar taken zullen worden overgenomen door Marianne Boxman en Afke van Dijk. Op

de vrijdagen is Hieke Heerma daarvoor al enige tijd beschikbaar.

Ook voor de vreemde talen is een nieuwe coördinator aangetreden. Karen Holt heeft zich daarvoor beschikbaar gesteld. De nieuwe coördinator voor de leesgroepen in de bibliotheek is Ingrid den Daas.

Deze taalcoördinatoren zijn te bereiken via balie@gildeutrecht.nl.

Tot slot

Dank voor de aandacht en dank voor jullie inzet. Tot ziens op onze activiteiten. Vragen, opmerkingen of ideeën kunt u altijd kwijt op kantoor@gildeutrecht.nl

MARTIJN VERVIERS

TAALFLYER 2020

FOTO: GERLOFKE HEKELAAR

Taaltref in januari

Op dinsdagmiddag 21 januari vond een Taaltref plaats. Normaal wordt deze gehouden in het najaar maar vanwege de feestelijke viering van ons Gildejubileum in het afgelopen najaar, werd deze Taaltref verplaatst naar januari van dit jaar.

De bijeenkomst vond plaats in de oude bibliotheek, in de collegezaal op de derde etage. Het was de laatste keer dat we in die ruimte onze Taaltref konden houden in verband met de verhuizing van de bibliotheek naar de Neude. Taaltref is een bijeenkomst voor alle deelnemers en vrijwilligers die bezig zijn met Nederlands als tweede taal en is bedoeld voor ontmoeting en kennismaking. De opkomst was aardig maar het kan natuurlijk altijd beter. De middag begon met koffie of thee en koekjes, waarna twee korte filmpjes werd

vertoond. Het ene ging over de eerste kennismaking tussen deelnemer en vrijwilliger en het andere over een aantal werkvormen dat kan worden gebruikt bij taalbegeleiding. Na een kort gesprek en enige discussie hierover zetten de deelnemers van de bijeenkomst zich rond de tafels, die waren voorzien van taalspelletjes en voorleesboeken. Er werd fanatiek gespeeld en geanimeerd met elkaar gesproken. De sfeer was bijzonder ontspannen en gezellig. Het was goed en heel plezierig om

elkaar in deze sfeer te ontmoeten en verder met elkaar kennis te maken. Daarvoor is een Taaltref ook bedoeld. Juist omdat we een op een werken, blijft het belangrijk om regelmatig met elkaar over het werk te praten. Even belangrijk is het om onze doelgroep, de taalvragers, te ontmoeten en met hen van gedachten te wisselen. En bovendien is het ook zeker een gezellige middag. Dat bleek maar weer.

MARTIJN VERVIERS

TAALTREF JANUARI 2020

FOTO: MARTIJN VERVIERS

Taaltref in juni

Wandeling 13 juni 2020

Op die zaterdagochtend zal een Taaltref worden gehouden voor alle deelnemers en vrijwilligers die bezig zijn met Nederlands als tweede taal. We gaan dan in groepjes wandelen door onze mooie binnenstad onder begeleiding van ervaren Gildegidsen,

die ons in begrijpelijk Nederlands veel zullen vertellen over de stad. De ochtend zal daarna worden afgesloten met een gezellige lunch in buurthuis In de 3 Krone aan de Oudegracht. Noteer deze datum alvast in uw agenda en geef deze ook door aan degenen die

u met taal begeleidt. Opgeven kan bij Nienke Willemsen, per mail: kantoor@gildeutrecht.nl

ANNEMARIE AARNOUTSE

Interview met Nienke Willemsen

Officemanager met passie voor literatuur

Met veel plezier (haar eigen woorden) is Nienke Willemsen sinds half november aan het werk op het kantoor van het Gilde in de Lange Smeestraat. Als officemanager is ze de opvolgster van Jonne Blommendaal, die de directeur van het Gilde meer dan zestien jaar bijstond.

Nienke is blij dat Jonne haar nog een aantal weken heeft geassisteerd want het werk in een grotendeels op vrijwilligers draaiende organisatie als het Gilde is heel divers. Wat haar al snel opviel is dat de medewerkers van Gilde Utrecht hun activiteiten 'zeer gemotiveerd en met een enorme drive' oppakken. En - ook niet onbelangrijk - de samenwerking met directeur Gerlofke Hekelaar verloopt heel goed. "En als we het samen echt niet weten kunnen we altijd Jonne even bellen."

Flexibele werktijden

Hoe kwam Nienke ertoe om te solliciteren bij Gilde Utrecht? Kende zij mensen bij het Gilde die haar attenderden op deze job? "Nee, ik heb de vacature gevonden op een website voor werk in de culturele sector. Een baan voor zestien uur in de week, met flexibele werktijden, past mij goed want ik heb ook nog andere zaken waar ik druk mee ben."

Die hebben veel te maken met het werk dat zij deed voordat Gilde Utrecht op haar pad kwam. Nienke is namelijk 17 jaar werkzaam geweest bij de Literaire Boekhandel op de Utrechtse Lijnmarkt. Die winkel moest in augustus vorig jaar de deuren noodgedwongen sluiten. De vastgoedeigenaar verkocht het pand aan een andere ondernemer die het pand zelf wil gaan gebruiken en een winkel in hardloopschoenen gaat beginnen. Daarop moest de eigenares van de winkel na dertig jaar haar zaak opgeven en verloor Nienke de baan waar zij aan verknocht was geraakt. "Los van mijzelf heb ik gemerkt wat zo iets doet met veel klanten. Die vonden het vreselijk dat we moesten stoppen. Het is ook een verschraving dat zoveel unieke winkels in

de binnenstad moeten stoppen doordat de huren zo extreem hoog zijn."

De Nacht van de Poëzie

Na een korte bezinningsperiode besloot Nienke om op haar eigen manier verder te gaan in het boekenvak. Ze schreef zich in als zzp'er en zocht contact met Boekhandel Bijleveld aan het Janskerkhof. Soms is ze daar in de winkel te vinden. Veel vaker doet ze 'externe verkoop'. Dit betekent bijvoorbeeld dat ze zorgt voor stands met boeken op evenementen waar veel mensen samenkomen. Neem een bekend fenomeen in Utrecht als de Nacht van de Poëzie die elk jaar in TivoliVredenburg wordt gehouden. Daar zorgt Nienke ervoor dat bezoekers het literaire werk van de deelnemende kunstenaars direct kunnen aanschaffen. "Dit werk brengt mij op allerlei locaties. Naast theaters en bibliotheken kom ik ook in scholen. Een periode als de Kinderboekenweek is bijvoorbeeld ook altijd een drukke tijd voor mij." Een nieuw concept waar ze inmiddels ook al veel ervaring mee heeft, is dat allerlei bedrijven hun personeel en relaties een kerstpakket in de vorm van een kerstmarkt aanbieden, waarbij de betrokkenen zelf mogen kiezen wat ze aantrekkelijk vinden. "Dus dan sta ik daar op een soort kerstmarkt met diverse stalletjes met allerlei producten. Men kan dan iets uitzoeken bij mijn boekenstand of gaat voor andere aanbiedingen zoals juwelen of streekproducten. Het is een leuke formule waarbij je altijd goed moet nadenken over wat je dan in je assortiment stopt. Bij een IT-bedrijf neem ik andere boeken mee dan wanneer ik naar een zorginstelling ga."

NIENKE WILLEMSSEN FOTO: MAURICE WILLEMSSEN

Sociale Geografie

Dat Nienke iets met boeken heeft werd mij direct duidelijk toen ik haar voor dit gesprek thuis opzocht in Leidsche Rijn. Boeken op de eettafel, stapels op een wandmeubel en een imposante boekenkast die de blinde muur lekker opfleurt. Toch heeft ze geen talen of literatuurwetenschappen gestudeerd. "Ik heb op de Uithof Sociale Geografie gestudeerd, en voor mijn doctoraalscriptie veldwerk gedaan in Kameroen." In dit West-Afrikaanse land onderzocht ze samen met medestudenten hoe de boeren het hoofd boven water hielden als de prijzen voor hun voornaamste exportproduct - cacao - laag waren. "Veel hangt dan af van wat vrouwen aan groenten en fruit verbouwen op de resterende akkers en wat dat oplevert. We gingen van dorp naar dorp en moesten ons redden in het Frans, dat alleen al was

een hele uitdaging.” De studie werd succesvol afgerond maar voor Nienke was het duidelijk dat ze hier niet mee verder wilde. “Ik wilde niet in een grote terreinwagen van een ngo door de dorpen rijden en de lokale boeren vertellen hoe ze moesten werken. Dat ligt mij niet.”

Ze koos voor een baan in de reisbranche en werd officemanager bij DrieTour reizen, destijds gevestigd in Driebergen. Van oorsprong een christelijke reisorganisatie die heel veel reizen naar het Midden-Oosten en Israël in het bijzonder organiseert. “Maar in de zes jaar dat ik er werkte werd het aanbod van reizen steeds breder en kwamen er ook allerlei Europese bestemmingen in de brochures. Wat mij erg aansprak was dat men toen veel met reisleiders werkte die zelf vrijwilliger waren. Zij werden door ons begeleid. Wat ik heel interessant vond was het samenstellen van de documentatie die we onze

reizigers en reisleiders meegaven. Daar kwam mijn studie mij goed van pas.”

Calamiteiten

Toch hield ze na een jaar of zes op met dit werk omdat het haar te zwaar werd. “Ik volgde constant het nieuws en vooral die berichten die mogelijk een link hadden met onze reizen. Dus je bent gefocust op vulkaanuitbarstingen, aardbevingen, vliegtuigongelukken, plotselinge evacuaties, etc. Of je had te maken met reizigers die onwel werden in het buitenland of mensen die moesten worden teruggehaald vanwege ernstige situaties met hun Nederlandse verwanten. Ik heb het heel erg naar mijn zin gehad in die reiswereld maar na zes jaar vond ik het welletjes en iets met literatuur doen was toen al mijn passie.” Met een vriendin/collega-boekverkoper heeft ze al een jaar of tien een leesclub. Eerst gelieerd aan De Literaire Boekhandel en tegenwoordig gekoppeld

aan Boekhandel Bijleveld. “We komen elke zes tot acht weken bijeen en bespreken dan een boek dat we allemaal hebben gelezen. Daar maken wij tweeën veel werk van en we verwachten van de deelnemers dat ze het boek ook goed hebben gelezen.”

Reizen

Een andere passie van Nienke is reizen. Vroeger ging ze al vaak kamperen. De laatste jaren heeft ze met haar gezin verschillende camperreizen gemaakt. En binnenkort krijgt de familie de sleutels van een eigen camper overhandigd. “We hebben de laatste jaren met een camper gereisd door Australië en de VS. Nu willen we dichterbij huis blijven maar de vrijheid van rijden met een camper spreekt ons enorm aan.”

COR VAN SANTEN

Utrechter sinds studententijd

Nienke Willemsen-Boere is geboren in het ziekenhuis in Harlingen in een periode waarin haar ouders op Vlieland woonden. Haar vader deed er onderzoek naar de vogelstand en schreef er een proefschrift over. Bijna zes jaar oud was Nienke toen de familie naar Beesd in de Betuwe verhuisde en een oude boerderij ging

bewonen. Na een vwo-opleiding in Culemborg werkte ze een jaar als au-pair in Australië. Met die familie heeft ze nog altijd contact. Vervolgens studeerde ze Sociale Geografie op de Uithof in Utrecht. Toen ze bij een boekwinkel ging werken, volgde ze ook de vakopleiding boekenbranche. Enkele favoriete schrijvers van Nienke zijn Jón Kalman Stefánsson (IJslandse

schrijver), Richard Yates (Amerikaanse schrijver, 1926-1992), Martin Michael Driessen en Jaap Robben. Ook leest ze graag kinder- en jeugdboeken. Sinds haar studie aan de universiteit woont zij in de stad Utrecht, tegenwoordig met echtgenoot en twee kinderen in Vleuterweide (Leidsche Rijn).

Een lied van en interview met Kees Wennekendonk

Hier heeft de oudste steen gelijk

Kees Wennekendonk is multidisciplinair kunstenaar: fotograaf, tekenaar, muzikant én ontwerper, in het bijzonder van brillen. Op bezoek in zijn mooie werfkelder (met concertvleugel) aan de Oudegracht noteer ik bij een grote kom koffie hoe hij tot al die disciplines gekomen is en hoe hij te werk gaat. Boven ons hangt de door hem ontworpen lamp 'Vederlicht'.

"Ik ben geboren in 1957 in Rotterdam. Na mijn jeugd en schooltijd in Rotterdam, Den Haag en Breukelen heb ik in Groningen onder andere compositie gestudeerd. Ik heb veel opgetreden als pianist en zanger. En ook ben ik organisator van salonavonden: 'Pindaconcerten' en diners: 'Keldergangen', met muziek en poëzie (samen met Ingmar Heytze).

Ik woon nu 31 jaar in Utrecht, 25 jaar op deze plek. Ik moest de eerste jaren wennen, maar ben een echte Utrechter geworden met 's ochtends een kopje koffie in mijn vaste tent Orloff. Ik drink geen alcohol (meer), omdat ik me dan bij mijn werk minder kan concentreren. Deze woonplek is fantastisch, maar al die boten langs de deur met bedrijfsuitjes en vrijgezellenparty's zijn wel eens hinderlijk. Maar in de zomervakantie, als de mensen weg zijn, is het hier heerlijk.

Brillen

Brillen ontwerp en maak ik sinds 1993. De aanleiding om daarmee te beginnen was dat ik van een ladder was gevallen, en daarbij een fikse hersenschudding had opgelopen. Ik moest echter proberen weer concentratie op te bouwen. Dat deed ik onder andere door een poging te wagen mijn eigen gebroken buffelhoornen bril te repareren. Dit lukte niet. Toen ben ik maar mijn eigen brillen gaan maken. Jules Deelder had mij met mijn houten bril in de talkshow Karel gezien waar ik als pianist werkte, en wilde er ook wel een. Van 'waabomenhout'. Uiteindelijk kocht hij vijf brillen. Heb je dus een foto van Jules in je hoofd, dan bestaat de kans dat je ook een bril van mij hebt gezien ... Ik gebruik voor mijn brillen hout en

KEES WENNEKENDONK

FOTO: ABDELKADER BENALI

buffelhoorn, dit laatste niet alleen geïmporteerd maar ook inheems (van Schotse hooglanders uit de Oostvaardersplassen).

Portretten

Ik leverde van 2003 tot 2006 getekende portretten van personen die geïnterviewd werden voor het Utrechts Nieuwsblad, later ook voor het blad Zin. Ze zijn o.a. gebundeld in het boek Portretten 2003-2006. Er staan veel bekende Utrechtse in, zoals Anton Geesink. Bij mijn tentoonstelling in 2017 zag de directeur van het Centraal Museum, Bart Rutten, mijn portret van Dick Bruna, dat hij graag wilde verwerven voor het museum. Dat was echter al verkocht. Zo kwam ik op het idee een nieuwe versie te maken voor het museum. In het vervolg van dat idee kreeg ik opdracht ook vier andere

Utrechtse 'iconen' uit de vorige eeuw te portretteren: Gerrit Rietveld, Pyke Koch, Peter Vos en Joop Moesman. Allen overleden, dus ik moest werken naar oude foto's. Deze vijf tekeningen hangen nu bij elkaar in expo 6 in het Centraal Museum. Voor portretten in opdracht werk ik naar mijn eigen foto's en een uitgebreid kennismakingsgesprek. Dit gesprek levert tevens een innerlijk beeld dat ik gebruik. De portretten worden wel 'realistisch en bezielend' genoemd – ze geven als het goed is iets van het innerlijke beeld weer dat ik heb opgeslagen, en zijn dus in die zin hopelijk meer dan alleen een exacte weergave.

Foto's

Mijn foto's maak ik meestal met mijn iPhone. Ook wanneer ik op de fiets ben, in het Utrechts landschap, gewoon met mijn mobieltje. In 2017 waren

ook mijn foto's, tekeningen en brillen te zien in het Centraal Museum. De binnenstadserie heb ik 'Stadslicht' genoemd, die van buiten de stad 'Fotografietzen'. Van de foto's voor de verkoop maak ik een maximale oplage van 12.

Je kunt foto's van mij zien op mijn website, maar ook op Facebook en Instagram. Tevens is er een expositie in het Stadskantoor van zeven van mijn Stadslichtfoto's.

Ik ben een fanatiek fietser, op mijn racefiets leg ik per maand zo'n 1000 km af. Ik ken alle windstreken rond de stad goed, en zoek bij mijn tochten van tevoren uit hoe ik optimaal van de wind profiteer: tegen de wind in b.v. door bos, en dan terug over een dijk met wind mee. Daarbij is het van belang om van tevoren te bepalen hoe de wind staat op het voorspelde moment van teruggang in de middag. Ik noemde mezelf voor

JOOP MOESMAN DOOR KEES WENNEKENDONK (POTLOOD 2019)

'HERENSTRAATFIETSER'

FOTO: KEES WENNEKENDONK

de grap laatst een fiets-chotoon ..., dus geen autochtoon.

Het Gilde ken ik eigenlijk niet zo goed. Maar ik vind het een goed initiatief: onze mooie stad laten zien en mensen met een taalachterstand helpen. En nu kent het Gilde mij, dus wie weet ...

Tip: bekijk eens Kees' site: www.keeswennekendonk.nl en beluister 'Hier heeft de oudste steen gelijk'. De vijf portretten van beroemde Utrechtse zijn t/m 2 augustus te zien in het Centraal Museum (expo 6).

AART DE VEER

“Ik houd er niet van in het verleden te leven.”

Ton Verhagen, de jongste telg van een boerengezin met elf kinderen uit Noord-Brabant.

Als kind op een gemengd bedrijf leer je van alles en wat de stad te bieden heeft, haal je later wel weer in. En de liefde voor de natuur en de landbouw blijft eeuwig. Dat heeft er zeker toe bijgedragen dat ik aan de Landbouwuniversiteit Wageningen ben gaan studeren. Cultuurtechniek: verbetering van de externe productieomstandigheden, dus eigenlijk alles wat de boer zelf niet in de hand heeft, maar waar hij wel dagelijks mee werkt: de verkaveling, de wegen, de waterbeheersing, de natuur. Later wordt dit landinrichting genoemd. Mijn studie wordt steeds meer planologie en een beetje sociologie. In deze tijd leer ik ook mijn vrouw Marijke kennen die Humane Voeding studeert.

Tijdens mijn eerste baan, bij de Cultuurtechnische Dienst, mag ik werken als secretaris van landinrichtingsprojecten op de Zuid-Hollandse eilanden. Intussen getrouwd, wonen we in Gouda.

Enkele jaren later vertrekken we met twee kleine kinderen, de jongste pas vier maanden, naar Peru als ontwikkelingswerkers voor Ontwikkelingssamenwerking. Ik mag projectleider zijn met zes Nederlandse experts en 35 Peruanen. We werken aan een plattelandsontwikkelingsproject met irrigatie hoog in de Andes op 3900 m. Het is een heel bijzondere ervaring waar ik met veel genoegen op terugkijk. Maar na tweeënhalf jaar wordt de oudste zes jaar en besluiten wij voor zijn onderwijs terug te gaan naar Nederland.

Bij dezelfde dienst, die dan Landinrichtingsdienst heet, krijg ik een functie als voorzitter van een ambtelijke groep die de reconstructiecommissie Midden-Delfland begeleidt. Dit is het gebied ten oosten van het Westland-kassengebied, ten noorden van Rotterdam en ten zuiden van Delft/Den

TON VERHAGEN IN ACTIE ALS GILDEGIDS

FOTO: PAUL VERGEER

Haag. De commissie telt vijftien leden en de voorzitter en vicevoorzitter zijn beiden gedeputeerden van de provincie Zuid-Holland. De opdracht van de Reconstructiewet Midden-Delfland is het gebied zodanig in te richten met landbouw, natuur en recreatie dat een blijvend groene enclave ontstaat. Boeiend om in een dergelijk dynamisch gebied vol tegenstrijdige belangen projecten te ontwikkelen en uit te voeren.

We wonen dan in Bodegraven. Ondanks de drukke baan heb ik tijd voorzitter te zijn van het plaatselijk Kruiswerk, bestuurslid van het regionale Kruiswerk, plaatsvervangend hoofdingeland van het waterschap en voorzitter van de commissie van bezwaar en beroepsschriften van de gemeente Bodegraven. Bij Marijke, die tijdens haar werk ook

aan een proefschrift werkt, wordt borstkanker geconstateerd. Bijna zeven jaar later sterft zij op 38-jarige leeftijd. De kinderen zijn dan elf en veertien jaar. Nee, ik heb daarna niet een relatie gehad.

We verhuizen naar Roermond waar ik, bij dezelfde dienst die nu Dienst Landelijk Gebied (DLG) heet, inspecteur landinrichting word in de provincie Limburg. Samen met drie collega's zetten we een ondernemingsplan op voor de landelijke dienst die dan 800 medewerkers telt. Ook ben ik co-trainer van een vierdaagse interne cursus Projectmatig Werken. Na de reorganisatie die volgt op dat ondernemingsplan word ik plv. directeur Zuid (Limburg en Noord-Brabant) van het ministerie van LNV (landbouw). Zo'n directie is de verbinding tussen het Haagse ministerie en de dagelijkse praktijk. Omdat de directeur druk is

met andere zaken, o.a. de varkenspest, ben ik een aantal jaren waarnemend directeur. De kinderen maken de middelbare school af en gaan studeren. Als ik terugkijk ben ik ontzettend blij dat alles zo goed is verlopen.

Het buitenland trekt nog steeds. Op de vraag of ik een project van de EU in Warschau wil runnen hoef ik het antwoord niet lang te zoeken. Op dat moment ben ik wel aan het verhuizen naar Utrecht. De kinderen studeren. Ik help de Polen twee jaar lang met het opzetten van het bureau voor de uitbetaling van de directe betalingen aan de landbouw. Weer werken met een andere cultuur en experts uit vijf lidstaten is ingewikkeld en uitdagend. Gelukkig is het wel iets rustiger dan eerdere functies.

Na afloop word ik uitgezonden als landbouwrapporteur (vertegenwoordiger van het ministerie van LNV) op de ambassade te Kiev. Mijn werkgebied omvat Oekraïne, Moldavië, Georgië, Armenië en Azerbeidzjan. Vijf verschillende landen, geldsoorten, alfabetten en talen. Ik leer een beetje Russisch zodat ik me overal kan behelpen als er geen tolk bij me is. Russisch is het Engels van het oosten en zodoende kan ik overal een biertje of een glas wijn bestellen. Dit is wel de mooiste functie die ik tot nu toe gehad heb. Misschien is het opgevallen dat mijn verhaal geheel in de tegenwoordige tijd is geschreven. Ik houd er niet van in het verleden te leven. Maar het verleden is wel belangrijk voor een gids. Om dat verleden door te geven aan jongeren,

aan de toekomst. En ik geniet ervan als ik merk dat dit tijdens een rondleiding op prijs wordt gesteld.

Vorig jaar ben ik weer verhuisd binnen Utrecht. Ik ben dan vier jaar voorzitter van de Vereniging van Eigenaren geweest en lid van de technische dienst. Zo'n functie is niet altijd even leuk. Er was dan ook geen enkele ambitie voor een bestuursfunctie bij het Gilde, waar ik nu twee seizoenen rondleider ben. Maar toenmalig voorzitter Paul weet te overtuigen. En nu ik 'ja' heb gezegd zal ik me daarvoor ook ten volle inzetten. Ik hoop wel dat er voldoende tijd overblijft om gids te zijn en ook om dat buitenland frequent op te zoeken.

TON VERHAGEN

OUDEGRACHT TER HOOGTE VAN STADHUISBRUG

FOTO: MAURICE WILLEMSSEN

Deel je ervaringen in 'Ervaria'

Afgelopen eindejaarbijeenkomst bleek, bij het huldigen van de jubilarissen, dat veel Gildevrijwilligers leuke, ontroerende en mooie momenten meemaken tijdens hun werk voor het Gilde.

Denk hierbij aan vrijwilligers die zich met taal bezighouden, zij ontmoeten vaak bijzondere mensen en horen mooie verhalen. Zo ook de rondleiders en cursusleiders; zij krijgen met heel veel verschillende groepen te maken en kunnen misschien evenzovele verhalen

en anekdotes vertellen over de bijzondere ontmoetingen en momenten. En natuurlijk de baliemedewerkers die soms de vreemdste vragen en verzoeken krijgen tijdens hun werk op kantoor.

Al die persoonlijke verhalen, mooie, grappige en ontroerende ervaringen willen we graag optekenen en plaatsen in deze nieuwe rubriek in Gilde Utrecht Nieuws. Namens de redactieleden van Gilde Utrecht Nieuws willen wij jullie allen dan ook vragen om deze verhalen met ons te delen. Dat kan in slechts een paar

regels, maar ook uitgebreide verhalen (en eventueel foto's) zijn zeer welkom!

Bijdragen kunnen worden gemaild naar kantoor@gildeutrecht.nl

Naar aanleiding van bovenstaande oproep die we in januari per mail naar jullie hebben verstuurd, maar die we hierbij dus nogmaals doen, hebben we een paar mooie verhalen en anekdotes mogen ontvangen die we hier graag met jullie delen. Blijf dus je leuke en bijzondere belevenissen insturen!

Ontroerend

"Wat ik als vrijwilligster meemaak is ontroerend. Ik lijd aan een spierziekte die mij erg beperkt. Mijn huidige en voormalige leerlingen zijn altijd bereid iets voor me te doen. Ze gaan mee naar het ziekenhuis of, deze week, mee naar de dierenarts toen mijn hond moest worden geopereerd. Ik ben erg blij met hen. Nooit gedacht dat mijn Franse lessen hiertoe zouden leiden."

LENIE DE WILDE, TAALVRIJWILLIGER

Oude mensen

"Ik ondersteun eens per week een docent op het Prisma College. Zij geeft les in Nederlands en Burgerschap aan een groep statushouders uit Iran, Irak, Eritrea, Syrië... Afgelopen dinsdag hadden wij een gesprek over de zorg in Nederland voor oude mensen. Een vrouw uit Iran meldde: "Mijnheer, in Iran zijn oude mensen altijd somber en huilen veel, maar in Nederland zijn oude mensen altijd vrolijk."

In meerdere opzichten vond ik het een leuke opmerking."

GERARD VISSERS, TAALVRIJWILLIGER

Wandeling van wel zes uur

"Vorig jaar werd mij gevraagd voor vier mensen een algemene anderhalf uur durende rondwandeling te verzorgen in de stad. Een standaard aanvraag, denk je dan. Vervolgens ga je de contactpersoon bellen en je informeert naar hun interesses en naar wat hen bindt. Alle vier 60-plussers bleken tegelijkertijd in moeders buik gezeten te hebben, zeiden ze. Hun moeders kenden elkaar dus van de zwangerschapsgym. Toevalligerwijs waren ze alle vier architect of bouwkundige. Kortom er was ook interesse voor de architectuur van nieuw Hoog Catharijne waar ze ook wel wilden worden rondgeleid. Dat duurde op zich al een paar uur, ze nodigden me uit voor de lunch en daarna ging het weer verder over de architectuur maar nu van de binnenstad en uiteindelijk kwam ook de geboekte rondleiding aan bod. Een wandeling van zes uur met plezier voor zowel de gasten als de rondleider. Elke rondleiding is anders, maar deze was wel heel speciaal."

FRANS VERSTEEG, RONDLEIDER

Etagewohnung

"Een korte opmerking die ik hoorde tijdens een rondleiding voor Duitsers die onze stad bezochten. Toen wij via de Korte Nieuwstraat het Domplein naderden en zij de nu volledig door steigers ingepakte Domtoren zagen, kreeg ik twee vragen. Herr Reith, wie hoch ist diese Etagewohnung und wieviel Leute wohnen denn da?"

GUUS REITH, RONDLEIDER

Missie geslaagd

“Een aantal jaren geleden kreeg ik via de balie een aanvraag voor een lange stadswandeling. Een gewone stadswandeling duurt 1,5 uur, maar er kan ook gekozen worden voor een wandeling van 3 uur. Men kan dan wat meer van de stad zien en er kan wat dieper op de geschiedenis worden ingegaan. Gewoonlijk wordt de lange wandeling onderbroken door een korte pauze in een horecagelegenheid, omdat het anders wel erg vermoeiend is en er veel informatie te verwerken valt. Het is mijn gewoonte de aanvrager vooraf te bellen om te horen of er nog speciale wensen zijn en om wat voor groep het gaat, zodat ik me goed kan voorbereiden. In dit geval was dat meer dan wenselijk, omdat de aanvragerster een zeer speciale bedoeling had met de wandeling. Zij woonde en werkte al een poosje in Utrecht en had een vriend die in Deventer woonde. Bovendien was haar vriend zeer geïnteresseerd in geschiedenis en zeker ook in die van de stad Utrecht. Zij had hem al meer dan eens de belangrijkste bezienswaardigheden van de stad laten zien, maar had dus

nu besloten om bij het Gilde aan te kloppen voor een lange wandeling. Daarmee hoopte ze te bereiken, zo vertelde ze mij, dat haar vriend zo verliefd op de stad zou worden dat hij zou besluiten naar Utrecht te verhuizen en bij haar te komen wonen.

Voor mij was dit een geweldige uitdaging en ik heb erg mijn best gedaan om zoveel mogelijk te laten zien en te vertellen over de stad. Hij bleek inderdaad erg geïnteresseerd en stelde veel vragen. Zelfs de pauze schoot erbij in. Dan is drie uur vertellen wel erg lang.

Na afloop namen we afscheid met de belofte dat ik nog een lijst van publicaties over de geschiedenis van de stad en de adressen van een paar relevante websites aan haar zou mailen. De volgende dag heb ik aan die belofte voldaan. Aangezien ik toch wel erg nieuwsgierig was naar de afloop, besloot ik mijn mailtje met de vraag of het doel was bereikt. Ik kreeg een mailtje terug: missie geslaagd!”

WIL KLEIN, RONDLEIDER

PUZZEL

Puzzel

De fotopuzzel uit het vorige nummer heeft zoals gewoonlijk weer heel wat goede oplossingen opgeleverd: het juiste antwoord is: Woontoren Syp. Onder de inzenders kwam Henk van Hilten als gelukkige winnaar uit de bus. De prijs is een VVV-bon die op het Gildekantoor kan worden opgehaald.

PUZZEL GILDE UTRECHT NIEUWS DEC. 2019

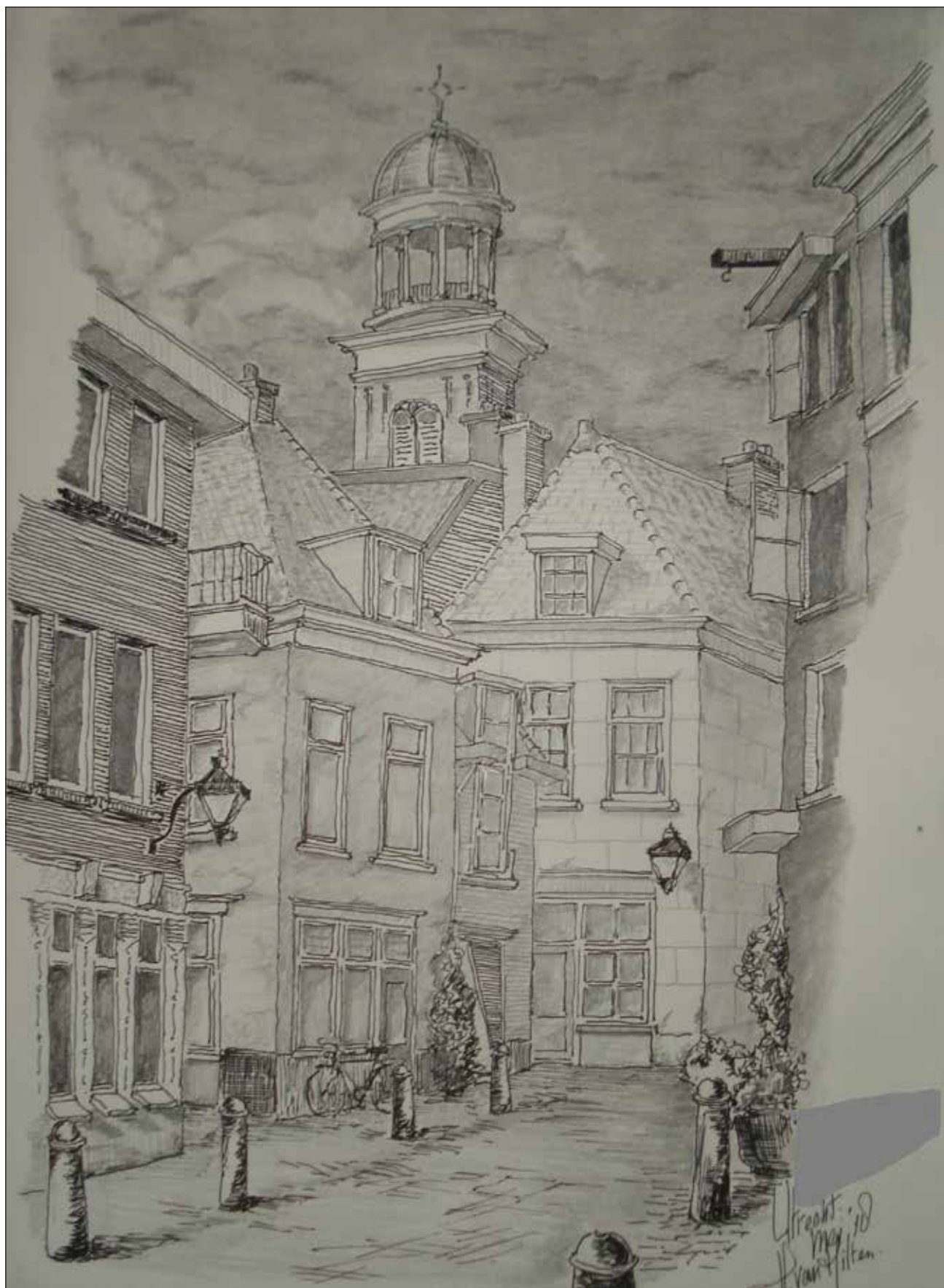
FOTO: CHRISTIEN BOELES

Nieuwe puzzel

Onderstaande vijftien zinnestukjes verbergen een of meer straatnamen in Utrecht. Het achtervoegsel -straat, -weg, -laan en dergelijke is weggelaten want anders is het geen puzzel. Noem in je antwoord wel de volledige straatnaam. Inzendingen voor 1 juli 2020 naar kantoor@gildeutrecht.nl of, als je liever pen en papier gebruikt, naar Redactie Gildenieuws, Lange Smeestraat 7, 3511 PS Utrecht.

We doen net of je dom bent.
Dit wijnhuis vindt een piano belangrijk.
Ene Udenaar kan aalmoezen geven.
Dat ransuultje ligt dood op de helling.
Diederik van Vleuten selecteert nauwkeurig.
Je komt erachter omdat je geen hoogtevrees hebt.
Onder poeha versta ik iets anders.
Vraag aan Maria hoe kort zo'n ritje duurt.
Is deze pot ter bestrijding van de kosten?
Vind je die koffie lauwer echt beter?
Deze boot heeft een ruime kajuit.
Anton Wachters int pietermannen.
Verwachting voor 24 oktober: lage temperaturen.
Iedere avond elektrisch koken kost wat.
Heb je die bruine schoen ergens gezien?

THOM VAN ROSSUM

WAAR IS DEZE TEKENING GEMAAKT?

TEKENING: HENK VAN HILTEN